

מאמו. דהרי שלשת עריות אלו לא משום קורבא הוא דאסירא, שכן
 אינן שאר בשרו של היבם, אלא נאסרו מחמת האישות שיש להן
 עם אחיו או בנו. ומכיון שמצד הקורבה הן שוות, היה לו לתנא
 לסדרן לפי סדר חומרתן, ולהקדים את כלתו שחמורה יותר לפי
 שמיטתה בסקילה, לפני אשת אחיו מאמו ואשת אחיו שלא היה
 בעולמו שאינן אלא בכרת. אלא אידי דאידי פאחותו מאמו
 ואחות אמו ואחות אשתו, שנאסרו מחמת אסור אהוה, תנא
 בסמוך להן את אשת אחיו שלא היה בעולמו וכן את אשת אחיו
 מאמו, שאף הן אסורות מחמת האהוה של היבם עם אחיו,
 ומחמתה הוא נאסר באשתו. והדר תנא פלותו, שאין אסורה מחמת
 אישות של אהוה, אלא משום אישות בנו.
 שנינו במשנה: חמש עשרה נשים פוטרות צרותיהן וצרות צרותיהן
 מן החליצה ומן היבום. שואלת הגמרא: ומאי אידי דתנא – מדוע
 נקט התנא לשון זו 'פוטרות צרותיהן', הרי לא זו בלבד שהן
 פוטרות מיבום, אלא מאחר שאינן זקוקות ליבום הרי הן אסורות
 על היבם כדין אשת אח שלא במקום מצות יבום. ואם כן היה לה
 למשנה ליתני שהעריות אסורות את צרותיהן ביבום, ולא פוטרות.
 משיבה הגמרא: אי תנא 'אסורות' את צרותיהן, הוה אמניא שאף
 שאסור לו לייבם את הצרה, אכל אין נפקעת זיקתה ליבם לגמרי,
 אלא מיהלין חליצה לו, משום שאין אשת אחיו מאביו שמת בלא
 בנין נותרת לשוק בלא חליצה. קא משמע לן המשנה שהן
 'פוטרות' לגמרי, בין מיבום ובין מחליצה.
 שואלת הגמרא: וליתני אסורה לחלוץ, ושוב לא נטעה לומר
 שהצרות חולצות. משיבה הגמרא: לשון אסור אינה שייכת
 בחליצה, שכן מאי אסור קעביד היבם בכך שהוא חולץ לצרות,
 הלא אף אם אין בהן מצות חליצה מכל מקום אין בזה שום אסור.
 שוב שואלת הגמרא: אלא מה (מדוע) לא תיאסר חליצה לאשה
 שאינה זקוקה ליבם, הרי אם אהוה אומר שהיא חולצת, יבואו
 לטעות ולסבור שיש בצרת ערוה זיקת יבום, ויאמרו שהיא אף
 מתאיבמת, ויתירו אסור אשת אח שלא במקום מצוה. ואם כן מדוע
 לא נקטה המשנה שהעריות אסורות את צרותיהן בין ליבום ובין
 לחליצה.
 משיבה הגמרא: אין צרת ערוה אסורה אלא במקום יבום, משום
 שהיא חוזרת להיאסר משום אשת אח שלא במקום מצוה. אבל
 שלא במקום יבום, וכגון שהיו לאדם שתי נשים ומת, ואחת מהן
 היא ערוה על פלוני שאינו אחיו, אין אותו פלוני אסור אלא בה
 ולא בצרתה. ומכיון דרק במקום מצוה הוא דאסירא צרה, ושללא
 במקום מצוה שריא, משום הכי תני משנתנו פוטרות ולא אסורות,
 להשמיענו שעיקר דין צרה נאמר לענין פטור מיבום ולא לענין
 אסור, אלא שממילא חוזר אסור אשת אח.
 שואלת הגמרא: ומאי אידי דתני מן החליצה ומן הייבום, הלא די
 בכך דליתני שהעריות פוטרות את צרותיהן מן הייבום להודיע
 ו-לבדו, שהרי הוא עיקר מצות היבם ביבמתו, וממילא ישתמע
 שהצרה פטורה גם מן החליצה.
 משיבה הגמרא: אי תנא פטורות מן הייבום בלבד, הוה אמניא
 שהצרה מיהלין חליצה, כדי שלא להפקיע את מצות יבום, ורק
 יבומי לא מייבמה, שכן גזירת הכתוב של 'לצרור' הפוטרת את
 הצרה לא נאמרה אלא לגבי יבום, ולא לגבי חליצה. קא משמע לן
 משנתנו שאף מן החליצה הן פטורות, שכן נאמר בחליצה (דברים כ)
 ו, והיה אם לא יחפץ האיש לקחת את יבמתו, ועלתה יבמתו
 השערה אל הזקנים וגו', ואנו דורשים, כל העולה לייבום עולה
 לחליצה – כל יבמה שראויה ליבום במקום שהיבם חפץ לייבמה,
 חולצת במקום שאינו חפץ לייבמה, וכל שאינו עולה לייבום במקום
 שחפץ לייבמה, אינו עולה אף לחליצה, אלא פקעה זיקתה לגמרי,
 והרי היא מותרת לשוק בלא חליצה.
 עוד שואלת הגמרא: וליתני במשנתנו תחילה שהעריות פוטרות
 את צרותיהן מן הייבום, ואחר כך יאמר שהן פוטרות אותן מן
 החליצה. ומדוע הוכר פטור החליצה לפני פטור יבום, והלא עיקר
 מצות היבם ביבמתו הוא ביבום. עוד שואלת הגמרא: אי נמי,

מקשה הגמרא: פולחו נמי מדרשא אתו – הלא אף פטור של כל
 שאר העריות וצרותיהן מיבום לא נכתב בפירוש בתורה, אלא
 נלמד מהדרשה האמורה באחות אשה כמבואר לעיל, ואם כן לא
 היה לה למשנה להקדים את בתו לחמותו אפילו שבתו נלמדת
 מדרשה, שהרי מקור פטור כל העריות הוא מדרשה.
 מתרצת הגמרא: נתי דלענין פטור ייבום אתיין (נלמדות) כל
 העריות מדרשא מאחות אשה, אבל עיקר אסוריהו של שאר
 העריות שלא במקום יבום, כהדין (בפירוש) כתיב בהו בתורה.
 מה שאין כן בפתו שאינה בת אשתו אלא נולדה לו מאנוסתו,
 שעיקר אסוריהו שלה נלמד מדרשא, שכן לא נאמר אלא 'ערות בת
 בנה או בת בתה לא תגלה ערותך כי ערותך הגדה' (ויקרא יח ט), ולא
 נזכרה שם בתו, ומקור אסורה אינו אלא מדרשה. דאמר רבא,
 אמר לי רב יצחק בר אבדימי, אתיה בתו מאנוסתו בגזירה שוה 'הנה'
 'הנה', שבערות בת בנו ובת בתו מאנוסתו נאמר (שם) 'כי ערותך
 הגדה', ובערות בת אשתו ובת בנה ובת בתה נאמר (שם יז) 'ערות
 אשה ובתה לא תגלה, את בת בנה ואת בת בתה לא תקח לגלות
 ערותה, שארה הגדה זמה היא', ודרשו שכשם שבאסור קרובות
 אשתו דין בתה הוא כדין בת בנה ובת בתה, כן באסור קרובותיו
 דין בתו הוא כדין בת בנו ובת בתו שנכתב אסורן בתורה.
 ואף עונש שריפה בבתו ובת בתו ובת בנו נדרש בגזירה שוה
 האמורה של 'הנה' 'הנה' מבת אשתו. שכן נאמר בחמותו (שם כד)
 'ואיש אשר יקח את אשה ובת אמה זמה היא, באש ישורפו אתו
 אתהו', ושריפה בבת אשתו אשתו אשתו בגזירה שוה 'זמה' 'זמה',
 מחמותו. שנאמר בחמותו 'זמה היא', ונאמר בבת אשתו 'זמה היא',
 מה חמותו בשריפה אף בת אשתו בשריפה. ושוב חוזרת ומלמדת
 בת אשתו על בתו מאנוסתו ובת בתו ובת בנו, בגזירה שוה של
 'הנה' 'הנה', שאף הן בשריפה.
 מקשה הגמרא: השתא דאמרת שכל מלתא דאתיה מדרשא תביבא
 ליה לתנא לשנותו תחילה, אם כן ליתני לאחות אשה לבסוף, לאחר
 כל שאר העריות, שהרי פטורה של זו מפורש ב'עליה' ו'בלצרור',
 ואלו פטור שאר העריות, מקורו ממה שהוקשו כל העריות אליה.
 ואם כן היה לה למשנה לכתוב את דין אחות אשה המפורש לאחר
 כל העריות.
 מתרצת הגמרא: אידי דאידי באיסור אהוהוה – אגב שדיברה
 המשנה מאחותו מאמו ואחות אמו שהן אסורות הבא מחמת
 אהוה, תנא בסמוך להם, את אהות אשתו שגם היא ערוה הבאה
 מכח אהוה. דוחה הגמרא: והלא היה לה למשנה ליתניא
 (לשנות) לכל האי כבא של אסוריהו אחוה לבסוף לאחר כלתו,
 ולשנות בסופו את אחות אשתו, כדי להקדים את כל העריות
 הנלמדות מדרשה לאחות אשה שמפורש דינה.
 הגמרא חוזרת בה ומתרצת באופן אחר: אלא התנא קורבי קורבי
 נקט – כתב את סדר העריות לפי קירבתן אל היבם. תנא תחילה
 את פתו ובת פתו ובת פתו, משום דקורבי עצמו הן, שהרי אין לך
 בכל העריות קרובות לאדם כמו יוצאי חליצו. ואידי דתנא שלשה
 דורות למטה ידיה – ואגב ששנה את בתו ובת בתו בנו שהן
 שלשה דורות ממנו ולמטה, תנא נמי בסמוך להן שלשה דורות
 למטה ידיה – את אסור קרובות אשתו, בת אשתו ובת בתה ובת
 בנה, שהן שלשה דורות ממנה ולמטה. ואידי דתנא שלשה דורות
 למטה ידיה, תנא בסמוך להן שלשה דורות למעלה ידיה, חמותו
 ואם חמותו ואם חמיו, שהן שלשה דורות ממנה ולמעלה. ולאחר
 מכן תנא אהוהו ואחות אמו, משום דהן קורבי היבם עצמו, ועל כן
 הקדימן לשאר העריות השנויות בהמשך המשנה שאינן שאר
 בשרו אלא הן קרובותיו על ידי נישואין. ואידי דאידי באיסור
 אחותו מאמו ואחות אמו הבאות מחמת אהוה, תנא בסמוך להן
 אהות אשתו, ואפילו שאינה שאר בשרו מכל מקום אסורה מחמת
 האהוה שיש לה עם אשתו, ודומה היא במקצת לאחותו ואחות
 אמו שאסורן הוא מחמת אהוה.
 מוסיפה הגמרא לבאר: וברין הוא דליקדמה (ו-שיש להקדים) לבלתו
 מקמי (לפני) אשת אחיו שלא היה בעולמו, וכן קודם אשת אחיו

ילקוט לוי יצחק על התורה

שכשויתחזק ישראל שנמשכים בו כל הג' בחי' מוחין אז וישב על המטה דמלכות⁵⁰.

ועד"ז עפ"י פשוט, במשה אחר שכתוב איש מצרי כתיב⁵¹ קראן לו ויאכל לחם, שישא א' מכס, ונשא את צפרה.

שוב מצאתי הפירוש שפרשתי בס"ד על אתיליד אתרבי ואסתליק שהם לנגד הג' בחי' עיבור יניקה מוחין בהרמ"ז⁵² הובא במקדש מלך כאן, ות"ל שכיוונתי לדעתו הקדושה ז"ל זיע"א.

לקוטי לוי יצחק, הערות לזהר בראשית עמוד א

כה

ביאור כפל השינון "דלה דלה"

וגם דלה דלה לנו, ביאור כפל לשון "דלה דלה", ראה לעיל סי' כ' בסופו.

(50) ראה עד"ז לקוטי שיחות חלק כו ע' 46.

(51) שמות ב, כ.

(52) ראה שם, מש"ה בגי' המצר"י.

דעיבור⁴⁴, ועיין בעץ חיים⁴⁵ שער מוחין דקטנות שם מבואר שם שבחי' מוחין דעיבור הוא רא"ש ע"ש, והיינו אות ר', הרי שבתיתב מצ"ר נרמזו כל הג' בחי' הללו.

גם אי"ש מצר"י⁴⁶ גימטריא ג' פעמים אוי"ר (אור"י) הג' פעמים הוא הג' בחי' מוחין,

ונקט כל הג' בחי' הללו להורות שהכה⁴⁸ ומנע את כולם.

ואח"כ היינו אחר שהוא איש מצרי שנמשכו בו כל הג' מיני מוחין, דעיבור דיניקה דגדלות, אז הוא איש מראה⁴⁹, שנעשה בעלה דההוא מראה מלכות, שמשפיע למלכות, וכמ"ש בלקוטי תורה פרשת ויחי שם

(44) ראה ספר הערכים מערכת אותיות אות רי"ש סעיף ה' סק"ב.

(45) שער כב.

(46) אי"ש (בגי' 311) + מצר"י (340) = 651, וכן ג' פעמים "אור"י 651 = (217 x 3).

(47) ראה תורה אור מב, ג. מג, ב. ספר הערכים - חב"ד חלק ב' ערך אור עמוד ריב ואילך. ילקוט לוי יצחק עה"ת חלק ב' סימן נד.

(48) כנ"ל מהזהר הערה 1 "איהו אסתלק ומנע מנייהו כל טבין".

(49) ראה אור התורה פ' מטות עמוד א'תצב-ד. דתיבת "מראה" הו"ע דמות ולבוש, וזהו בחי' מלכות עי"ש, (דאין מלך בלא עם מלשון עוממות וכו' כידוע). וזהו הב' לשונות "איש מצרי" כנגד הג' בחינות מוחין בהמשפיע, ו"איש מראה" הוא המקבל.

המשך ביאור למס' יבמות ליום רביעי עמ' א

יצחק. ומת אברהם ונשא יעקב את רחל אלמנתו וילדה לו את 10
ראובן. ונשא יצחק את רבקה ומת, ונשא שמעון את רבקה אשתו, 11
שכן אינו אחי יצחק לא מהאב ולא מהאם. אם מת שמעון בלא 12
בנים ונפלה אשתו רבקה לפני ראובן שהוא אחיו מהאב וציור יז, 13
הרי היא נפטרת ממנו מיבום וחליצה. משום שמלבד היותה אשת 14
שמעון שהוא אחיו מהאב המותרת ליבום, הרי היתה גם אשת 15
יצחק שהוא אחיו מהאם, ואשת אח אסורה משום ערוה, בין 16
באשת אח מן האב ובין באשת אח מן האם. וכן היא פוטרת את 17
18 צרתה וצרת צרתה.

1 וחליצה מראובן משום שהיא אסורה עליו באיסור 'עֲרֹת אָחוֹת 1
2 אִמָּךְ לֹא תִגְדֹּל' (שם יח יא), וכן היא פוטרת את צרתה וצרת צרתה. 2
3 יב. וְאָחוֹת אִשְׁתּוֹ שהיתה נשואה לאחיו, כגון שהיתה רחל נשואה 3
4 לראובן, ולאח אחותה היתה נשואה לשמעון אחי ראובן, ומת 4
5 שמעון בלא בנים ונפלה לאח אשתו לפני ראובן וציור טז. הרי 5
6 היא נפטרת ממנו משום שהיא אסורה עליו באיסור ערות אחות 6
7 אשה, ככתוב (שם יח יח) וְאִשְׁה אֶל אָחִיהָ לֹא תִקַּח לְצֶרֶר, וכן 7
8 פוטרת היא את צרתה. יג. וְאִשְׁתּוֹ אָחִיו מֵאָמוֹ, כגון שנשא יעקב את 8
9 לאח וילדה לו את שמעון, ואברהם נשא את רחל וילדה לו את

המשך ביאור למס' יבמות ליום חמישי עמ' א

7 שנינו במשנתנו: 'חמש עשרה נשים וכו' ואלו הן בתו וכו' הרי אלו 7
8 פוטרות צרותיהן. שואלת הגמרא: מִנֵּינָא של 'חמש עשרה' דנקטה 8
9 המשנה ברישא, לְמַעוּטֵי מַאי הוא בא. וכן מִנֵּינָא דְסִיפָא - מה 9
10 שחוזרת המשנה לאחר שמנתה את כל חמש עשרה העריות, 10
11 ואומרת 'הרי אלו פוטרות את צרותיהן', שמלשון זה גם כן משמע 11
12 מיעוט, שדווקא אלו פוטרות ולא אחרות, לְמַעוּטֵי מַאי הוא בא. 12

1 לכתוב שהצרה פטורה מן הַחֲלִיצָה לְחֻדְהָ, וממילא נדע שהיא 1
2 פטורה מן היבום, שהרי מה שפטורה מהחליצה אינו אלא משום 2
3 שפטורה מיבום, כמבואר לעיל. 3
4 משיבה הגמרא: משנתנו אָבָא שְׂאוּל הָיָא, דְאָמַר מְצוֹת חֲלִיצָה 4
5 קוֹדְמַת לְמְצוֹת יִיבּוּם, ועל כן הוצרכה להזכיר גם יבום, ולכותבו 5
6 לאחר חליצה, כדי להשמיענו שחליצה קודמת ליבום. 6

במות דף ג עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום המישי) רלז

61 צרת צרתה מניין לנו לאסורה. תלמוד לומר 'לצור' בשני רישין
 62 ולא 'לצור', ומיתור הרי"ש משמע שאסרה תורה צרות הרבה,
 63 כלומר גם את צרת צרתה וכן הלאה, עד סוף העולם.
 64 ועדיין אין לי לאסור מדרשה זו אלא אחות אשה, שהרי בה נאמר
 65 העליה, אבל שאר צרות מניין לאוסרן ביבום. אמרת, שמאחות
 66 אשה יש ללמוד על כל העריות, מה אחות אשה שהיא מיוחדת
 67 משאר היבמות בכך שהיא ערוה על היבם, וכן בכך שהיבין על
 68 ודונה ו-על ביאתה במזיד) כרת, ועל שנגתה ו-על ביאתה בשוגג
 69 חייבין חטאת, ועל כן היא אסורה ליבם, אף כל יבמה שהיא אסורה
 70 באיסור ערוה על היבם, וחייבין על ודונה כרת, ועל שנגתה חטאת,
 71 גם היא אסורה ליבם. ועדיין אין לי ללמוד מאחות אשה אלא הן
 72 ו-העריות) עצמן, אבל צרותיהן של כל שאר העריות מניין. אמרת,
 73 מה אחות אשה שהיא מיוחדת משאר היבמות בכך שהיא ערוה על
 74 יבמה, וחייבין על ודונה כרת, ועל שנגתה חטאת, והיא אסורה
 75 ליבם, ועל כן גם צרתה אסורה ביבום, אף כל יבמה שהיא ערוה,
 76 וחייבין על ודונה כרת, ועל שנגתה חטאת, ואסורה ליבם, צרתה
 77 אסורה ליבם.
 78 מסיקה הברייתא: מפאן אמרו חכמים, חמש עשרה נשים פטורות
 79 צרותיהן וצרות צרותיהן מן החליצה וכן הייבום, עד סוף העולם.
 80 דנה הברייתא: וכול שאני מרבה מהדרשה האמורה באחות אשה,
 81 לאסור אף את צרותיהן של שש עריות החמורות מאלו, א. אמו.
 82 ב. אשת אביו. ג. אחות אביו. ד. אחותו מאביו. ה. אשת אחי אביו.
 83 ו. אשת אחיו מאביו שיש לו בנים. שכל אלו שאסורות על כל
 84 האחים ואינן יכולות להיות אשת אחיו, שאם נישאו לאדם זר
 85 שאינו אחיו שיש לו אשה אחרת מלבדן, שמא נאמר שכשם שהן
 86 אסורות עליו לאחר שמתו בעליהן, כן נאמר שהיו צרותיהם
 87 אסורות עליו. משיבה הברייתא: אין ללמוד מאחות אשה על שש
 88 עריות אלו, שכן אמרת, מה אחות אשתו מיוחדת שהיא ערוה,
 89 וחייבין על ודונה כרת, ועל שנגתה חטאת, ואפשר לה לינשא לשאר
 90 אחים, ואינה אסורה אלא ליבם, וצרתה אסורה ביבום. כמו כן יש
 91 ללמוד ממנה אף על כל יבמה שהיא ערוה, וחייבין על ודונה כרת,
 92 ועל שנגתה חטאת, ואפשר לה לינשא לשאר האחים, ואינה אסורה
 93 אלא ליבם, שאף צרתה אסורה ביבום. ואין בכלל דין זה אלא חמש
 94 עשרה העריות השניות במשנתנו. אבל יצאו שש עריות החמורות
 95 מאלו מכלל הדין האמור, הואיל דאי אפשר להן לינשא לאף אחד
 96 מן האחים, שהרי אסורות הן על כל האחים מן האב (ראה ציור).
 97 ומאחר שאינן יכולות להיות נשי אחיו, על כן צרותיהן מותרות לו,
 98 ומשום שאין ערוה אסרת צרה, אלא במי שנפלה לו ליבום מאת.
 99 שואלת הגמרא: אנהיה בלבד שמענו לערוה וצרתה מדרשות אלו,
 100 אבל עונש כרת של אשת אח למייבם את הערוה או את צרתה,
 101 מניין. משיבה הגמרא: אמר קרא בסוף פרשת עריות (ויקרא יח כט)
 102 'כי כל (איש) אשר יעשה מבלי התועבת וגו' האלו, ונכרתו הנפשות
 103 העושות מקרב עמם, ונכללו בחיוב זה אף ערוה וצרתה, שהרי אף
 104 הן נאסרו מעליה ו'לצור' הכתובים בפרשה זו.
 105 מקשה הגמרא על דברי הברייתא האמורה לעיל: משמע
 106 מהברייתא דמעמא שעריות אסורות ביבום הוא משום דכתב
 107 רבנא באיסור אחות אשה עליה, ולמדים בגזירה שוה שהעליה
 108 שנאמר בפרשת יבום אינו במקום איסור אחות אשה, הא לאו הכי
 109 הוה אמינא שאחות אשה (מייבמת) [מייבמת]. ודנה הגמרא, מאי
 110 מעמא היה לה להתייבם לולא הדרשה, אף שהיא אסורה משום
 111 ערוה, הלא הוא משום דאמרינן אתי [ויבא] עשה לא מצות יבום,
 112 ודחי לא תעשה של איסור עריות, שכן עשה דוחה לא תעשה, כפי
 113 שיבואר להלן. וקשה, אימר דאמרינן בכל התורה דאחי עשה ודחי
 114 לא תעשה, אין זה אלא בלא תעשה שרידא שחיביבם עליו מלקות,
 115 אבל לא תעשה חמור כאיסור עריות שיש בו כרת, מי דחי אותו
 116 העשה.
 117 הגמרא דנה במקור הכלל האמור ש'עשה דוחה לא תעשה': ותו,
 118 אף לא תעשה שרידא שאין בו כרת אלא מלקות, מנלן דעשה דחי
 119 אותו.

1 משיבה הגמרא: מנין אחד בא למעוטי את מה דאמר רב להלן (יא).
 2 שצרת סוטה אסורה, שכל אשת איש שזינתה תחת בעלה עם איש
 3 אחר, הרי היא נאסרת על הבעל. וסובר רב שכשם שהיא אסורה
 4 על בעלה, כמו כן אם לאחר שזינתה מת הבעל בלא בנים ונפלה
 5 לפני אחיו ליבום, נפטרת מיבום וחליצה, ואף פוטרת את צרתה.
 6 ונקטה המשנה 'חמש עשרה נשים' כדי להוציא מדברי רב,
 7 ולהשמיענו שדווקא אלו פוטרות צרותיהן ולא סוטה. ומנין אחד
 8 בא למעט את מה דאמר רב אפי להלן (ב) שצרת אילנית אסורה,
 9 שמאחר ואילנית פטורה מן היבום ומן החליצה, הרי היא פוטרת
 10 אף את צרתה. והמיעוט השני בא להוציא מדברי רב אפי,
 11 ולהשמיענו שצרת אילנית מותרת ביבום.
 12 שואלת הגמרא: ולרב הסובר שצרת סוטה פטורה, ולרב אפי
 13 הסובר שצרת אילנית פטורה, שני המניינים האמורים במשנה
 14 למעוטי מאי הם באים.
 15 משיבה הגמרא: אי סבירא להו רב ורב אפי דהדר, שמודה כל אחד
 16 מהם לדין חברו, צריך לומר שהקרא משני המניינים אלו בא
 17 למעוטי צרת ממתנת, וכגון ששמעון נשא שתי נשים, שרה שהיא
 18 יתומה קטנה שאינה נשואה אלא מדרבנן, ורבקה שהיא גדולה
 19 ונשואה מדאורייתא, ומת בלא בנים ונפלו שתייהן לפני ראובן אחיו
 20 ליבום ומיאנה בו שרה. ובאה המשנה להשמיענו שאין רבקה
 21 אסורה אלא ביבום, אבל חייבת בחליצה. והקרא ו-ומנין אחד) נכתב
 22 כדי למעוטי צרת מהויר גרושתו, שאסרה התורה על האדם
 23 להחזיר את גרושתו לאחר שנישאה לאחר והתגרשה או
 24 התאלמנה ממנו. ואם החזירה באיסור לאחר שגירשה, ומת בלא
 25 בנים, היא וצרתה אסורות ביבום אבל חייבות בחליצה. לכן נכתב
 26 המנין השני להשמיענו, שדווקא אלו פטורות מחליצה ולא גרושה
 27 מוזהרת וצרתה.
 28 מוסיפה הגמרא: ואי לא סבירא להו רב ורב אפי דהדר, שאינם
 29 מודים האחד לדברי חברו, אם כן יש לפרש במשנתנו, דהקרא
 30 משני המניינים נכתב כדי למעוטי דהקרא, לרב למעט צרת
 31 אילנית, ולרב אפי למעט צרת סוטה, והקרא ממניינים אלו נכתב
 32 כדי למעוטי או צרת ממתנת, או צרת מהויר גרושתו.
 33 שואלת הגמרא: לרב הסובר שצרת סוטה אסורה, וכן לרב אפי
 34 הסובר שצרת אילנית אסורה, ליתנייהו – יש לה למשנתנו
 35 לשנותם יחד עם שאר העריות הפטורות את צרותיהן.
 36 משיבה הגמרא: לא נשנו שתי אלו, לפי שבין סוטה ובין אילנית
 37 אינה בצרת צרה, ולא נשנו אלא העריות שנוהג בהן אף פטור צרת
 38 הצרה האמור במשנתנו. ודין זה לא יתכן אלא בערוה שהיא
 39 אסורה רק על אחד מהאחים ומותרת לאחרים, שכן לא מצינו
 40 צרת צרה אלא כגון שהתייבמה הצרה לאח אחר ולבסוף מת גם
 41 הוא ונפלו היא וצרתה לזה, אבל סוטה ואילנית וצרותיהן
 42 אסורות על כל האחים ולא יתכן שייבם אחד האחים את צרתה.
 43 שנינו במשנה: חמש עשרה נשים פוטרות את צרותיהן וצרות
 44 צרותיהן מן החליצה ומן היבום. שואלת הגמרא: מנין לנו
 45 כל הני מילי השנויים במשנה, שערוה וצרתה וצרת צרתה פטורות
 46 לעולם מן החליצה ודחיבום. משיבה הגמרא: דתנו רבנן, נאמר
 47 באיסור אחות אשה (ויקרא יח יח), 'אשה אל אחתה לא תקח לצדד'
 48 לגלות ערותה עליה בתייה'. עליה' מה תלמוד לומר. אלא לפי
 49 שנאמר בפרשת יבום (דברים כה ה) 'במה יבא עליה, שומע אני מכך
 50 שאפילו באחת מכל עריות האמורות בתורה שנפלה לפניו ליבום
 51 הקתוב מדבר, ומתיר איסור ערוה במקום מצות יבום. לפיכך נאמר
 52 כאן באיסור אחות אשה עליה, ונאמר להלן במצות יבום עליה,
 53 ללמדנו שלא כן הוא. אלא יש לדרוש מגזירה שוה זו, מה להלן
 54 בפרשת יבום במקום מצוה הכתוב מדבר, אף כאן בפרשת עריות
 55 במקום מצוה הכתוב מדבר. ואמר רבנא שגם במקום יבום לא
 56 תקח' אחות אשה.
 57 ואין לי אלא שהיא ואחות אשתו) עצמה אסורה ביבום, אבל צרתה
 58 מנין לנו לאסורה, תלמוד לומר 'לא תקח לצדד', ומשמעות
 59 'לצדד' היא מלשון צרה, ומכאן שאף צרת אחות אשה אסורה
 60 ביבום. ועדיין אין לי לאסור אלא את צרתה של אחות אשתו, אבל